

TASEP

Божин Ангелов Караиванов

25.4.2013

Разглеждаме случая $L = 4$, $N = 2$. Използваме следните означения на състоянията C_i

$$\begin{aligned} C_1 &= (1, 1, 0, 0), \\ C_2 &= (0, 1, 1, 0), \\ C_3 &= (0, 0, 1, 1), \\ C_4 &= (1, 0, 0, 1), \\ C_5 &= (1, 0, 1, 0), \\ C_6 &= (0, 1, 0, 1). \end{aligned} \tag{1}$$

Връзката между началните C_i и крайните C_j състояния записваме във вида

$$C_i \rightarrow T_i^j C_j, \tag{2}$$

където

$$T_i^j = \frac{1}{4} (T_1^j + T_2^j + T_3^j + T_4^j)$$

са компонентите на матрицата на прехода, на която сумата от елементите по редове трябва да е единица, а отделните матрици T_k , $k = 1, 2, 3, 4$ са матриците на преходите при фиксирана начална връзка за стартиране на алгоритъма на обновяване, като $k = 1$ съответства на начална връзка (1, 2), $k = 2$ – на начална връзка (2, 3) и т. н.

Вероятностите P_i за поява на дадено състояние C_i намираме по формулата

$$P_{i'} = T_{i'}^i P_i, \tag{3}$$

откъдето, като наложим условието за стационарност $P_{i'} = P_i$, ще получим стойностите на вероятностите P_i в еднопараметрична форма. По подобен начин можем да определим тези вероятности за всеки един от четирите различни случая на начална връзка.

Начална връзка (4, 1)

$$\begin{aligned} C_1 &\xrightarrow{(4,1)} C_1 \\ &\xrightarrow{(3,4)} C_1 \\ &\xrightarrow{(2,3)} (1-p) C_1 + p C_5 \\ &\xrightarrow{(1,2)} (1-p) C_1 + p(1-\tilde{p}) C_5 + p\tilde{p} C_2. \end{aligned} \tag{4}$$

$$\begin{aligned}
C_2 &\xrightarrow{(4,1)} C_2 \\
&\xrightarrow{(3,4)} (1-p) C_2 + p C_6 \\
&\xrightarrow{(2,3)} (1-p) C_2 + p(1-\tilde{p}) C_6 + p\tilde{p} C_3 \\
&\xrightarrow{(1,2)} (1-p) C_2 + p(1-\tilde{p}) C_6 + p\tilde{p} C_3.
\end{aligned} \tag{5}$$

$$\begin{aligned}
C_3 &\xrightarrow{(4,1)} (1-p) C_3 + p C_5 \\
&\xrightarrow{(3,4)} (1-p) C_3 + p(1-\tilde{p}) C_5 + p\tilde{p} C_4 \\
&\xrightarrow{(2,3)} (1-p) C_3 + p(1-\tilde{p}) C_5 + p\tilde{p} C_4 \\
&\xrightarrow{(1,2)} (1-p) C_3 + p(1-p)(1-\tilde{p}) C_5 + \\
&\quad + p(1-p)\tilde{p} C_4 + p^2(1-\tilde{p}) C_2 + p^2\tilde{p} C_6.
\end{aligned} \tag{6}$$

$$\begin{aligned}
C_4 &\xrightarrow{(4,1)} C_4 \\
&\xrightarrow{(3,4)} C_4 \\
&\xrightarrow{(2,3)} C_4 \\
&\xrightarrow{(1,2)} (1-p) C_4 + p C_6.
\end{aligned} \tag{7}$$

$$\begin{aligned}
C_5 &\xrightarrow{(4,1)} C_5 \\
&\xrightarrow{(3,4)} (1-p) C_5 + p C_4 \\
&\xrightarrow{(2,3)} (1-p) C_5 + p C_4 \\
&\xrightarrow{(1,2)} (1-p)^2 C_5 + p(1-p) (C_2 + C_4) + p^2 C_6.
\end{aligned} \tag{8}$$

$$\begin{aligned}
C_6 &\xrightarrow{(4,1)} (1-p) C_6 + p C_1 \\
&\xrightarrow{(3,4)} (1-p) C_6 + p C_1 \\
&\xrightarrow{(2,3)} (1-p)^2 C_6 + p(1-p) (C_3 + C_1) + p^2 C_5 \\
&\xrightarrow{(1,2)} (1-p)^2 C_6 + p(1-p) (C_3 + C_1) + p^2(1-\tilde{p}) C_5 + p^2\tilde{p} C_2.
\end{aligned} \tag{9}$$

Матрицата на преход има вида

$$T_4 = \begin{pmatrix} 1-p & p\tilde{p} & 0 & 0 & p(1-\tilde{p}) & 0 \\ 0 & 1-p & p\tilde{p} & 0 & 0 & p(1-\tilde{p}) \\ 0 & p^2(1-\tilde{p}) & 1-p & (1-p)p\tilde{p} & (1-p)p(1-\tilde{p}) & p^2\tilde{p} \\ 0 & 0 & 0 & 1-p & 0 & p \\ 0 & (1-p)p & 0 & (1-p)p & (1-p)^2 & p^2 \\ (1-p)p & p^2\tilde{p} & (1-p)p & 0 & p^2(1-\tilde{p}) & (1-p)^2 \end{pmatrix}. \tag{10}$$

Вероятностите P_i за поява на състоянието C_i можем да изразим в удобен вид чрез P_6 както следва

$$P_1 = (1-p) P_6, \tag{11}$$

$$P_2 = \frac{2(1-p) + p\tilde{p}}{2-p-\tilde{p}(1-\tilde{p})} P_6, \quad (12)$$

$$P_3 = \frac{(1-p)(2-p) + \tilde{p}(1-p+\tilde{p})}{2-p-\tilde{p}(1-\tilde{p})} P_6, \quad (13)$$

$$P_4 = \frac{(1-p)[2-2p+p^2+2\tilde{p}(\tilde{p}-p)]}{2-p-\tilde{p}(1-\tilde{p})} P_6, \quad (14)$$

$$P_5 = \frac{(1-\tilde{p})[2-2p+p^2+\tilde{p}(\tilde{p}-p)]}{2-p-\tilde{p}(1-\tilde{p})} P_6. \quad (15)$$

Начална връзка (3, 4)

$$\begin{aligned} C_1 &\xrightarrow{(3,4)} C_1 \\ &\xrightarrow{(2,3)} (1-p) C_1 + p C_5 \\ &\xrightarrow{(1,2)} (1-p) C_1 + p(1-\tilde{p}) C_5 + p\tilde{p} C_2 \\ &\xrightarrow{(4,1)} (1-p) C_1 + p(1-\tilde{p}) C_5 + p\tilde{p} C_2. \end{aligned} \quad (16)$$

$$\begin{aligned} C_2 &\xrightarrow{(3,4)} (1-p) C_2 + p C_6 \\ &\xrightarrow{(2,3)} (1-p) C_2 + p(1-\tilde{p}) C_6 + p\tilde{p} C_3 \\ &\xrightarrow{(1,2)} (1-p) C_2 + p(1-\tilde{p}) C_6 + p\tilde{p} C_3 \\ &\xrightarrow{(4,1)} (1-p) C_2 + p(1-p)(1-\tilde{p}) C_6 + \\ &\quad + p(1-p)\tilde{p} C_3 + p^2(1-\tilde{p}) C_1 + p^2\tilde{p} C_5. \end{aligned} \quad (17)$$

$$\begin{aligned} C_3 &\xrightarrow{(3,4)} C_3 \\ &\xrightarrow{(2,3)} C_3 \\ &\xrightarrow{(1,2)} C_3 \\ &\xrightarrow{(4,1)} (1-p) C_3 + p C_5. \end{aligned} \quad (18)$$

$$\begin{aligned} C_4 &\xrightarrow{(3,4)} C_4 \\ &\xrightarrow{(2,3)} C_4 \\ &\xrightarrow{(1,2)} (1-p) C_4 + p C_6 \\ &\xrightarrow{(4,1)} (1-p) C_4 + p(1-\tilde{p}) C_6 + p\tilde{p} C_1. \end{aligned} \quad (19)$$

$$\begin{aligned} C_5 &\xrightarrow{(3,4)} (1-p) C_5 + p C_4 \\ &\xrightarrow{(2,3)} (1-p) C_5 + p C_4 \\ &\xrightarrow{(1,2)} (1-p)^2 C_5 + p(1-p) (C_2 + C_4) + p^2 C_6 \\ &\xrightarrow{(4,1)} (1-p)^2 C_5 + p(1-p) (C_2 + C_4) + p^2(1-\tilde{p}) C_6 + p^2\tilde{p} C_1. \end{aligned} \quad (20)$$

$$\begin{aligned}
C_6 &\xrightarrow{(3,4)} C_6 \\
&\xrightarrow{(2,3)} (1-p) C_6 + p C_3 \\
&\xrightarrow{(1,2)} (1-p) C_6 + p C_3 \\
&\xrightarrow{(4,1)} (1-p)^2 C_6 + p(1-p) (C_1 + C_3) + p^2 C_5.
\end{aligned} \tag{21}$$

Матрицата на преход има вида

$$T_3 = \begin{pmatrix} 1-p & p\tilde{p} & 0 & 0 & p(1-\tilde{p}) & 0 \\ p^2(1-\tilde{p}) & 1-p & (1-p)p\tilde{p} & 0 & p^2\tilde{p} & (1-p)p(1-\tilde{p}) \\ 0 & 0 & 1-p & 0 & p & 0 \\ p\tilde{p} & 0 & 0 & 1-p & 0 & p(1-\tilde{p}) \\ p^2\tilde{p} & (1-p)p & 0 & (1-p)p & (1-p)^2 & p^2(1-\tilde{p}) \\ (1-p)p & 0 & (1-p)p & 0 & p^2 & (1-p)^2 \end{pmatrix}. \tag{22}$$

Вероятностите P_i за поява на състоянието C_i можем да изразим в удобен вид чрез P_5 както следва

$$P_4 = (1-p) P_5 \tag{23}$$

$$P_1 = \frac{2(1-p) + p\tilde{p}}{2-p-\tilde{p}(1-\tilde{p})} P_5, \tag{24}$$

$$P_2 = \frac{(1-p)(2-p) + \tilde{p}(1-p+\tilde{p})}{2-p-\tilde{p}(1-\tilde{p})} P_5, \tag{25}$$

$$P_3 = \frac{(1-p)[2-2p+p^2+2\tilde{p}(\tilde{p}-p)]}{2-p-\tilde{p}(1-\tilde{p})} P_5, \tag{26}$$

$$P_6 = \frac{(1-\tilde{p})[2-2p+p^2+\tilde{p}(\tilde{p}-p)]}{2-p-\tilde{p}(1-\tilde{p})} P_5. \tag{27}$$

Начална връзка (2, 3)

$$\begin{aligned}
C_1 &\xrightarrow{(2,3)} (1-p) C_1 + p C_5 \\
&\xrightarrow{(1,2)} (1-p) C_1 + p(1-\tilde{p}) C_5 + p\tilde{p} C_2 \\
&\xrightarrow{(4,1)} (1-p) C_1 + p(1-\tilde{p}) C_5 + p\tilde{p} C_2 \\
&\xrightarrow{(3,4)} (1-p) C_1 + p(1-p)(1-\tilde{p}) C_5 \\
&\quad + p^2(1-\tilde{p}) C_4 + p(1-p)\tilde{p} C_2 + p^2\tilde{p} C_6.
\end{aligned} \tag{28}$$

$$\begin{aligned}
C_2 &\xrightarrow{(2,3)} C_2 \\
&\xrightarrow{(1,2)} C_2 \\
&\xrightarrow{(4,1)} C_2 \\
&\xrightarrow{(3,4)} (1-p) C_2 + p C_6.
\end{aligned} \tag{29}$$

$$\begin{aligned}
C_3 &\xrightarrow{(2,3)} C_3 \\
&\xrightarrow{(1,2)} C_3 \\
&\xrightarrow{(4,1)} (1-p) C_3 + p C_5 \\
&\xrightarrow{(3,4)} (1-p) C_3 + p(1-\tilde{p}) C_5 + p\tilde{p} C_4.
\end{aligned} \tag{30}$$

$$\begin{aligned}
C_4 &\xrightarrow{(2,3)} C_4 \\
&\xrightarrow{(1,2)} (1-p) C_4 + p C_6 \\
&\xrightarrow{(4,1)} (1-p) C_4 + p(1-\tilde{p}) C_6 + p\tilde{p} C_1 \\
&\xrightarrow{(3,4)} (1-p) C_4 + p(1-\tilde{p}) C_6 + p\tilde{p} C_1.
\end{aligned} \tag{31}$$

$$\begin{aligned}
C_5 &\xrightarrow{(2,3)} C_5 \\
&\xrightarrow{(1,2)} (1-p) C_5 + p C_2 \\
&\xrightarrow{(4,1)} (1-p) C_5 + p C_2 \\
&\xrightarrow{(3,4)} (1-p)^2 C_5 + p(1-p) (C_2 + C_4) + p^2 C_6.
\end{aligned} \tag{32}$$

$$\begin{aligned}
C_6 &\xrightarrow{(2,3)} (1-p) C_6 + p C_3 \\
&\xrightarrow{(1,2)} (1-p) C_6 + p C_3 \\
&\xrightarrow{(4,1)} (1-p)^2 C_6 + p(1-p) C_3 + p^2 C_5 \\
&\xrightarrow{(3,4)} (1-p)^2 C_6 + p(1-p) (C_1 + C_3) + p^2(1-\tilde{p}) C_5 + p^2\tilde{p} C_4.
\end{aligned} \tag{33}$$

Матрицата на преход има вида

$$T_2 = \begin{pmatrix} 1-p & (1-p)p\tilde{p} & 0 & p^2(1-\tilde{p}) & (1-p)p(1-\tilde{p}) & p^2\tilde{p} \\ 0 & 1-p & 0 & 0 & 0 & p \\ 0 & 0 & 1-p & p\tilde{p} & p(1-\tilde{p}) & 0 \\ p\tilde{p} & 0 & 0 & 1-p & 0 & p(1-\tilde{p}) \\ 0 & (1-p)p & 0 & (1-p)p & (1-p)^2 & p^2 \\ (1-p)p & 0 & (1-p)p & p^2\tilde{p} & p^2(1-\tilde{p}) & (1-p)^2 \end{pmatrix}. \tag{34}$$

Вероятностите P_i за поява на състоянието C_i можем да изразим в удобен вид чрез P_6 както следва

$$P_3 = (1-p) P_6, \tag{35}$$

$$P_4 = \frac{2(1-p) + p\tilde{p}}{2-p-\tilde{p}(1-\tilde{p})} P_6, \tag{36}$$

$$P_1 = \frac{(1-p)(2-p) + \tilde{p}(1-p+\tilde{p})}{2-p-\tilde{p}(1-\tilde{p})} P_6, \tag{37}$$

$$P_2 = \frac{(1-p)[2-2p+p^2+2\tilde{p}(\tilde{p}-p)]}{2-p-\tilde{p}(1-\tilde{p})} P_6, \tag{38}$$

$$P_5 = \frac{(1-\tilde{p})[2-2p+p^2+\tilde{p}(\tilde{p}-p)]}{2-p-\tilde{p}(1-\tilde{p})} P_6. \tag{39}$$

Начална връзка (1, 2)

$$\begin{aligned}
C_1 &\xrightarrow{(1,2)} C_1 \\
&\xrightarrow{(4,1)} C_1 \\
&\xrightarrow{(3,4)} C_1 \\
&\xrightarrow{(2,3)} (1-p) C_1 + p C_5.
\end{aligned} \tag{40}$$

$$\begin{aligned}
C_2 &\xrightarrow{(1,2)} C_2 \\
&\xrightarrow{(4,1)} C_2 \\
&\xrightarrow{(3,4)} (1-p) C_2 + p C_6 \\
&\xrightarrow{(2,3)} (1-p) C_2 + p(1-\tilde{p}) C_6 + p\tilde{p} C_3.
\end{aligned} \tag{41}$$

$$\begin{aligned}
C_3 &\xrightarrow{(1,2)} C_3 \\
&\xrightarrow{(4,1)} (1-p) C_3 + p C_5 \\
&\xrightarrow{(3,4)} (1-p) C_3 + p(1-\tilde{p}) C_5 + p\tilde{p} C_4 \\
&\xrightarrow{(2,3)} (1-p) C_3 + p(1-\tilde{p}) C_5 + p\tilde{p} C_4.
\end{aligned} \tag{42}$$

$$\begin{aligned}
C_4 &\xrightarrow{(1,2)} (1-p) C_4 + p C_6 \\
&\xrightarrow{(4,1)} (1-p) C_4 + p(1-\tilde{p}) C_6 + p\tilde{p} C_1 \\
&\xrightarrow{(3,4)} (1-p) C_4 + p(1-\tilde{p}) C_6 + p\tilde{p} C_1 \\
&\xrightarrow{(2,3)} (1-p) C_4 + p(1-p)(1-\tilde{p}) C_6 \\
&\quad + p^2(1-\tilde{p}) C_3 + p(1-p)\tilde{p} C_1 + p^2\tilde{p} C_5.
\end{aligned} \tag{43}$$

$$\begin{aligned}
C_5 &\xrightarrow{(1,2)} (1-p) C_5 + p C_2 \\
&\xrightarrow{(4,1)} (1-p) C_5 + p C_2 \\
&\xrightarrow{(3,4)} (1-p)^2 C_5 + p(1-p) C_4 + p(1-p) C_2 + p^2 C_6 \\
&\xrightarrow{(2,3)} (1-p)^2 C_5 + p(1-p) (C_2 + C_4) + p^2(1-\tilde{p}) C_6 + p^2\tilde{p} C_3.
\end{aligned} \tag{44}$$

$$\begin{aligned}
C_6 &\xrightarrow{(1,2)} C_6 \\
&\xrightarrow{(4,1)} (1-p) C_6 + p C_1 \\
&\xrightarrow{(3,4)} (1-p) C_6 + p C_1 \\
&\xrightarrow{(2,3)} (1-p)^2 C_6 + p(1-p) (C_1 + C_3) + p^2 C_5.
\end{aligned} \tag{45}$$

Матрицата на преход има вида

$$T_1 = \begin{pmatrix} 1-p & 0 & 0 & 0 & p & 0 \\ 0 & 1-p & p\tilde{p} & 0 & 0 & p(1-\tilde{p}) \\ 0 & 0 & 1-p & p\tilde{p} & p(1-\tilde{p}) & 0 \\ (1-p)p\tilde{p} & 0 & p^2(1-\tilde{p}) & 1-p & p^2\tilde{p} & (1-p)p(1-\tilde{p}) \\ 0 & (1-p)p & p^2\tilde{p} & (1-p)p & (1-p)^2 & p^2(1-\tilde{p}) \\ (1-p)p & 0 & (1-p)p & 0 & p^2 & (1-p)^2 \end{pmatrix}. \quad (46)$$

Вероятностите P_i за поява на състоянието C_i можем да изразим в удобен вид чрез P_5 както следва

$$P_2 = (1-p)P_5 \quad (47)$$

$$P_3 = \frac{2(1-p) + p\tilde{p}}{2-p-\tilde{p}(1-\tilde{p})}P_5, \quad (48)$$

$$P_4 = \frac{(1-p)(2-p) + \tilde{p}(1-p+\tilde{p})}{2-p-\tilde{p}(1-\tilde{p})}P_5, \quad (49)$$

$$P_1 = \frac{(1-p)[2-2p+p^2+2\tilde{p}(\tilde{p}-p)]}{2-p-\tilde{p}(1-\tilde{p})}P_5, \quad (50)$$

$$P_6 = \frac{(1-\tilde{p})[2-2p+p^2+\tilde{p}(\tilde{p}-p)]}{2-p-\tilde{p}(1-\tilde{p})}P_5. \quad (51)$$

Общата матрица на преход T приема вида

$$T = \begin{pmatrix} 1-p & \frac{3-p}{4}p\tilde{p} & 0 & \frac{1-\tilde{p}}{4}p^2 & p^{\frac{4+p\tilde{p}-3\tilde{p}-p}{4}} & \frac{p^2\tilde{p}}{4} \\ \frac{1-\tilde{p}}{4}p^2 & 1-p & \frac{3-p}{4}p\tilde{p} & 0 & \frac{p^2\tilde{p}}{4} & p^{\frac{4+p\tilde{p}-3\tilde{p}-p}{4}} \\ 0 & \frac{1-\tilde{p}}{4}p^2 & 1-p & \frac{3-p}{4}p\tilde{p} & p^{\frac{4+p\tilde{p}-3\tilde{p}-p}{4}} & \frac{p^2\tilde{p}}{4} \\ \frac{3-p}{4}p\tilde{p} & 0 & \frac{1-\tilde{p}}{4}p^2 & 1-p & \frac{p^2\tilde{p}}{4} & p^{\frac{4+p\tilde{p}-3\tilde{p}-p}{4}} \\ \frac{p^2\tilde{p}}{4} & (1-p)p & \frac{p^2\tilde{p}}{4} & (1-p)p & (1-p)^2 & \frac{2-\tilde{p}}{2}p^2 \\ (1-p)p & \frac{p^2\tilde{p}}{4} & (1-p)p & \frac{p^2\tilde{p}}{4} & \frac{2-\tilde{p}}{2}p^2 & (1-p)^2 \end{pmatrix}. \quad (52)$$

Вероятностите P_i за поява на състоянието C_i при произволна начална връзка можем да изразим в удобен вид чрез параметър r както следва:

$$P_1 = P_2 = P_3 = P_4 = r, \quad (53)$$

$$P_5 = P_6 = \frac{4-p-3\tilde{p}+2p\tilde{p}}{4(1-p)+p\tilde{p}}r. \quad (54)$$

От условието за нормиране на вероятностите до единица $\sum_{i=1}^6 P_i = 4P_1 + 2P_5 = 1$, определяме стойността на параметъра r и получаваме следните крайни формули за вероятностите:

$$P_1 = P_2 = P_3 = P_4 = \frac{1}{2} \frac{4(1-p) + p\tilde{p}}{12-9p-3\tilde{p}+4p\tilde{p}}, \quad (55)$$

$$P_5 = P_6 = \frac{1}{2} \frac{4-p-3\tilde{p}+2p\tilde{p}}{12-9p-3\tilde{p}+4p\tilde{p}}. \quad (56)$$

За случая $p = \tilde{p}$ получаваме

$$P_1 = \frac{1}{8} \frac{4(1-p) + p^2}{3(1-p) + p^2}, \quad (57)$$

$$P_5 = \frac{1}{8} \frac{4(1-p) + 2p^2}{3(1-p) + p^2}. \quad (58)$$

За случая $\tilde{p} = 0$ получаваме

$$P_1 = \frac{1}{6} \frac{4-4p}{4-3p}, \quad (59)$$

$$P_5 = \frac{1}{6} \frac{4-p}{4-3p}. \quad (60)$$

Тук за $p = 1$ (т. е. твърдо движение на частиците) имаме $P_1 = 0$, $P_5 = 1/2$, т. е. двучастичните състояния винаги ще се разпадат.

За случая $\tilde{p} = 1$ получаваме

$$P_1 = \frac{1}{2} \frac{4-3p}{9-5p}, \quad (61)$$

$$P_5 = \frac{1}{2} \frac{1+p}{9-5p}. \quad (62)$$

Тук за $p = 1/2$ получаваме $P_1 = 5/26$, $P_5 = 3/26$, т. е. при този случай на “залепване” на частиците вероятностите за двучастичните състояния (в интересната област $p \leq 1/2$) е по-голяма от вероятността двете частици да не са съседни.